

Abstract

Project Code: TRG5680059

Project Title: Oedipus Complex and Trauma in Modern Thai Literature and Film

Investigator: Assistant Professor Dr. Thosaeng Chaochuti Chulalongkorn University

E-mail Address: thosaeng@gmail.com

Project Period: 3 June 2013 - 2 June 2015

Psychoanalytic theory has been influential in the Western world since the 19th century. Countless scholars have studied it and applied it to their analyses of various pieces of literature, film, and other creative works. Psychoanalysis has, however, received little attention among Thai scholars. Only a few have attempted to use it in their work, and those who do use it have mostly applied it to Western literature and film. Such is the case despite the fact that several Thai authors have been influenced by the psychoanalytic theory, and several Thai works are especially ripe for psychoanalytic reading. I propose, therefore, to investigate two major concepts in psychoanalysis, namely the Oedipus complex and trauma, and use them to analyze 9 pieces of modern Thai literature and film. They are *Chua Fa Din Salai* (Eternity) by Riam-eng (1943) and the film adaptation by the same name by M.L. Pundevanop Devakul (2010), *Rueng Khong Chan Dara* (The Story of Chan Dara) by Utsana Ploengtham (1965), its film adaptations by Nonsri Nimibutr (2001) and by M.L. Pundevanop Devakul (2012, 2013), *La* (Hunt) by Thommayanti (1977), *Lab Lae Lai Mek* (Cloud-patterned Screen) by Piyaporn Sakkasem (2002), and the film *Chuen* (Slice) by Khongkiat Khomsiri (2009).

Keywords: Oedipus complex, Trauma, Psychoanalysis, Thai Literature, Thai Film

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: TRG5680059

ชื่อโครงการ: ปมอติปฐและแผลฝังใจในวรรณกรรมและภาพยนตร์ไทยสมัยใหม่

ชื่อนักวิจัย: ผศ.ดร.ทอแสง เชาว์ชุตติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: thosaeng@gmail.com

ระยะเวลาโครงการ: 3 มิถุนายน 2556 - 2 มิถุนายน 2558

จิตวิเคราะห์เป็นทฤษฎีที่ทรงอิทธิพลอย่างมากมาตั้งแต่ช่วงปลายศตวรรษที่ 19 จนถึงปัจจุบัน นักวิชาการตะวันตกจำนวนมากได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ตีความวรรณกรรม ภาพยนตร์ และตัวบทอื่น ๆ แต่ในแวดวงวิชาการไทย ยังมีนักวิชาการเพียงจำนวนน้อยที่ได้นำทฤษฎีจิตวิเคราะห์มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาของตน และผู้ที่นำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้ ก็มักจะศึกษาวิเคราะห์ตัวบทจากต่างประเทศ มากกว่าผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินไทย ทั้งที่ศิลปินไทยหลายต่อหลายคนได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีจิตวิเคราะห์ และผลงานหลายต่อหลายชิ้นเอื้อต่อการศึกษาวเคราะห์ผ่านทฤษฎีดังกล่าวเป็นพิเศษ ดังนั้นเพื่อเป็นการเผยแพร่แนวคิดทฤษฎีจิตวิเคราะห์ และเพื่อแสดงให้เห็นว่าทฤษฎีดังกล่าวสามารถเปิดมิติมุมมองใหม่ ๆ เกี่ยวกับผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินไทย ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาแนวคิดหลัก 2 ประการ กล่าวคือแนวคิดเรื่องปมอติปฐ (Oedipus complex) และแผลฝังใจ (trauma) โดยผู้วิจัยจะนำแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวมาวิเคราะห์ตีความตัวบทวรรณกรรมและภาพยนตร์ไทยสมัยใหม่ 9 ชิ้นด้วยกัน คือ นวนิยายเรื่อง *ชั่วฟ้าดินสลาย* ของ เรียมเอง (2486) และภาพยนตร์ดัดแปลงชื่อเดียวกัน ของ หม่อมหลวงพันธุ์เทวนพ เทวกุล (2553), นวนิยายเรื่อง *เรื่องของจัน ดารา* ของ อุษณา เพลิงธรรม (2508) ภาพยนตร์ดัดแปลงชื่อ *จัน ดารา* ของ นนทรีย์ นิมิบุตร (2544) รวมถึงภาพยนตร์ดัดแปลงชื่อ *จัน ดารา ปฐมบท* และ *จัน ดารา ปัจฉิมบท* ของ หม่อมหลวงพันธุ์เทวนพ เทวกุล (2555, 2556), นวนิยายเรื่อง *ส่า* ของ ทมยันตี (2520), นวนิยายเรื่อง *ลับแลลายเมฆ* ของ ปิยะพร ศักดิ์เกษม (2545), และภาพยนตร์เรื่อง *เฉือน* ของ ก้องเกียรติ โขมศิริ (2552)

คำหลัก: ปมอติปฐ, แผลฝังใจ, จิตวิเคราะห์, วรรณกรรมไทย, ภาพยนตร์ไทย